

„Hamlet” grany na pianinach

Publiczność na scenie? To nie raz już widzieliśmy. Choćby w „Miarce za miarkę” Szekspira z warszawskiego Teatru Powszechnego na „Kontakcie”.

Tym razem jednak chodzi nie tylko o to, by oglądający byli bliżej i poczuli się uczestnikami wydarzeń spektaklu. Również o to, by teatralne zaplecze stało się częścią scenografii. I by w przedstawieniu zagrało miasto. Całkiem dosłownie.

W czerni

Mrok pomalowanego na czarno wnętrza pudełkowej sceny, pełnego tajemniczych instalacji (na przykład dawno nieużywanych zaczepów o trudnym dziś do rozszyfrowania przeznaczeniu) rozjaśniają niezasłonięte okna. A gdy już usadowimy się na ustawionych na scenie, z każdej jej strony, krzesłach, otwierają się drzwi na zewnątrz i wchodzi przez nie, przy wtórze dzwonów pobliskiego kościoła, kondukt żałobny. Odprowadza zmarłego przedwcześnie króla Danii. Jego trumną jest... czarne pianino. Trumna znika w teatralnej zapadni.

Na scenę wjeżdżają jednak inne pianina, niekompletne, z odsłoniętym mechanizmami. Posłużą jako zasłona, za którą schowa się Poloniusz podsłuchując rozmowę księcia Hamleta z jego matką królową Gertrudą. Jako tron, na którym zasiądą w hieratycznych pozach Gertruda i jej nowy mąż a do niedawna szwagier Klaudiusz. I jako scenografia dla przybyłej na królewski dwór trupy aktorskiej (tu żeńskiej), którą Hamlet wykorzysta do odegrania sceny sugerującej, że to stryj zabił jego ojca. Pianina będą przesuwane, postaci się w nich będą chować, wdrapywać na nie, skakać po nich, ale i grać - używając klawiszy bądź dotykając odsłoniętych strun.

Czerń dominuje nie tylko w dekoracjach. Czarne są kostiumy. Złote aplikacje pojawiają się jedynie w strojach króla i królowej, tak przy tym skrojonych, że krępują ich ruchy zmuszając do nienaturalnego stąpania. We wszechobecnej czerni wyróżniają się jasny u-biór Ofelii i czerwień błazeńskiej czapki, którą wkłada Hamlet. Ta intrygująca warstwa plastyczna spektaklu, użycie pianin (wymagające od aktorów niemałego wysiłku przy przesuwaniu, które wszak musi być sprawne), tworzą atmosferę snu. Z tych mrocznych, niepokojących.

W wywiadach przed premierą odtwórca tytułowej roli Tomasz Mycan mówił, że wydarzenia sceniczne można odebrać jako sen jego bohatera... Być może więc do porządku snu należy obsadzenie w roli królowej Gertrudy dziewczęcej Julii Sobiesiak, aktorki młodszej od Tomasza Mycana, który kreuje jej syna. Swoją drogą gra młodej aktorki jest tak przekonująca, że bez trudu jej wierzymy.

Mówi Szekspir

Czy te wszystkie zabiegi inscenizacyjne pomogły zreinterpretować dramat Szekspira, uwypuklić którąś z jego wielu warstw? Reżyser Paweł Paszta zapowiadał swojego „Hamleta”

jako opowieść o bohaterze mimo woli, którego okoliczności zmuszają do czynów, jakich nie zamierzał popełnić. A jednak, choć tekst sztuki został nieco okrojony, a w innych miejscach wzbogacony np. fragmentami „Dziadów”, choć to „Hamlet” jakiego nie było - na kilka pianin, Szekspir przemawia czysto i wyraźnie. Nie tylko o tragedii mściciela mimo woli czy o wadzeniu się z przeznaczeniem. Także o władzy, niespełnieniu, znikomości życia...

Dziesięć lat temu „Hamleta” na toruńskiej scenie wyreżyserowała Małgorzata Bogajewska osadzając dramat w realiach dwudziestolecia międzywojennego. Poza miłymi doznaniem estetycznymi jakich dostarczała oprawa plastyczna specjalnie nowych treści to nie dodało. Ale czy dramatom Szekspira trzeba dodawać znaczeń?

Mirosława Kruczkiewicz

Nowości

06.11.2018 nr 258